

YU ISSN 0579-0263

ИСТОРИЈА HISTORY

СКОПЈЕ 1988/89
ГОД. XXIV/XXV, БРОЈ 1-4

Издавачки совет: ДИМИТАР ДИМЕВСКИ, ЛАЗАР ЛАЗАРОВ, ОРДЕ ИВАНОВСКИ, ИВАН МАНЕВСКИ, ВЛАДО ПОПОВСКИ, ЈУСУФ ХАМЗА, ГАЛЕНА КУЦУЛОВСКА, АЛЕКСАНДАР МАТКОВСКИ, КОСТА АЦИЕВСКИ, МАРЈАН ДИМИТРИВСКИ, АЛИ ВИШКО.

Редакција: РИСТО КИРЈАЗОВСКИ, ДИМИТАР ДИМЕВСКИ, НАУМ ДИМОВСКИ, МИХАЈЛО МИНОСКИ

Главен и одговорен уредник: МИХАЈЛО МИНОСКИ

Секретар на редакција: ЃОРЃИ МАЛКОВСКИ

Издавач: Институт за историја при филозофскиот факултет – Скопје, Сојузот на друштвата на историчарите на СРМ

Јазична редакција: БЛАГИЦА ПЕТРОВСКА

Техничко уредување и коректура: ЛИДИЈА СИМОВСКА-ПОПОВСКА

Идејно решение на корицата: КОСТАДИН ТАНЧЕВ – ДИНКА

Адреса на редакцијата и на администрацијата – Сп. „Историја“, Институт за историја, Филозофски факултет, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со Редакцијата и наведувањето на изворот. Списанието излегува двапати годишно. Ракописите не се враќаат. Годишна претплата за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 60 динари, за нечленовите и институции 100 динари, за странство 120 динари и за ученици и студенти 50 динари. Претплатата се уплатува на жиро сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје, Сојуз на друштвата на историчарите на СРМ – за Сп. „Историја“.

Печати: ГИТОП „Напредок“ – Тетово

Тираж: 1.500 примероци.

Излегувањето на списанието се финансира од Републичката заедница на научните дејности, а го помогнаа Републичкиот СИЗ за насочено образование, Републичката заедница за култура и Републичкиот СИЗ за предшколско и основно образование.

Печатењето е завршено во декември 1991 година.

СОДРЖИНА

СТАТИИ И ПРИЛОЗИ

Манол Пендевски , Македонија и соседните држави во последните децении од османлиското владеење	7
Димитар Димески , Вториот окружен солунски конгрес на М Р О август 1905)	21
Бранко Панов , Македонските градови во XI–XII век	27
Ристо Кирјазовски , Прилог кон вистината за погубувањето на Ѓорѓи Ѓанулис	37
Вера Весковиќ – Вангели , Жената од Гостивар и Гостиварско како политички фактор во народноослободителното движење во Македонија	53
Кочо Сидовски , Политиката на Италија кон прашањето на Свети Наум	67
Благој Стоичовски , За револуционерниот лик на Поп Христо Поп Стефанов	81
Ристо Христов , Градското стопанство во Вардарска Македонија меѓу двете светски војни низ архивски извори	93
Ѓорѓи Малковски , Прилог кон формирањето и борбените дејствија на Велешко–прилепскиот партизански одред „Трајче Петкановски“	109
Константин Миноски , Прашањето на суверенитетот и уредувањето на Република Македонија во изборните програми на политичките партии	121

ОД КУЛТУРНОТО МИНАТО

Илија Велев , Воспоставувањето на култ на пустиножителот Ѓаврил Лесновски	131
Виктор Лиличич , Нови наоди од доцноантичките кастели кај Рогле, Свиляре и Сопот	145

МАТЕРИЈАЛИ

- Ристо Кирјазовски**, Еден документ во врска со егзодусот на децата од Егејскиот дел на Македонија 153
- Александар Трајановски**, Албанскиот терор во западна Македонија од 1900 до 1904 година 163
- Зоран Тодоровски**, Една карактеристика за Иван Михајлов од Стојан Христов за американската јавност 177

НАСТАВА

- Светозар Наумовски**, Примена на наставните методи во наставата под историја 193

ОСВРТИ

- Цветан Грозданов**, Придонесот на Фрањо Баришиќ (1914-1988) во проучувањето на уметноста и историјата на Средновековна Македонија 199

КРИТИКИ И ПРИКАЗИ

- Јусуф Хамза**, Заемните односи меѓу прогресивните османски кругови и македонското револуционерно движење во втората половина на XIX и почетокот на XX век – Михајло Миноски 203
- Ристо Кирјазовски**, Егејска Македонија во Антифашистичката војна на Грција (јануари – август 1944) – Владимир Картов . 205
- Александар Трајановски**, Црковно-училишните општини во Македонија – Јован Белчовски 209
- Петар Мандиќ**, Иновације у настави – Симеон Петровски .. 211

ХРОНИКИ И СООПШТЕНИЈА

- Тринаесеттиот југословенски симпозиум за наставата по историја – Наум Димовски 215
- Научен собир во Скопје „Македонија во војнте 1912 – 1918 година Кочо Сидовски 219

ИСЕЛЕНИШТВО

СТАТИИ И ПРИЛОЗИ

- Михајло Миноски**, Прилог кон прашањето за организирањето и политичката дејност на македонските иселеници во Аргентина до 1932 година 225

ДОКУМЕНТИ И МАТЕРИЈАЛИ

- Михајло Миноски**, Неколку документи за иселувањето и македонските иселеници во Аргентина од 1907 и 1911 година 239

C O N T E N T S

ARTICLES AND CONTRIBUTIONS

Manol Pandevski , Macedonia and the Neighbouring Countries During the Last Decades of the Ottoman Rule	7
Dimitar Dimeski , The Second Salonika Regional Congress of M. R. O. (August 1905)	21
Branko Panov , Macedonian Towns in XI-XII century	27
Risto Kiryazovski , A Contribution to the Truth about the Execution of Georgis Ganulis	37
Vera Veskovich – Vangeli , The Woman of Gostivar and the Gostivar District as a Political Factor in the National Liberation Movement in Macedonia	53
Kocho Sidovski , The Italian Policy towards the Question of the Monastery of St. Naum	67
Blagoy Stoichovski , The Revolutionary Image of Pop Hristo Pop Stefanov	81
Risto Hristov , The Town Economy in Vardar Macedonia between the Two World Wars through Archival Sources	93
Georgi Malkovski , On the Formation and the Combat Activities of the Trayche Petkanovski Partisan Detachment	109
Konstantin Minoski , The Question on the Sovereignty and the Establishment of the Republic of Macedonia in the Election Programmes of the Political Parties	121

FROM THE CULTURAL PAST

Iliya Velev , The Creation of the Cult of the Hermit Gavril Lesnovski	131
Viktor Lilchik , New Findings of Late Ancient Fortresses at Rogle, Svilare and Sopot	145

MATERIALS

Risto Kiryazovski , A Document on the Exodus of the Children from the Aegean Part of Macedonia	153
Aleksandar Trayanovski , The Albanian Terror in West Macedonia from 1900 to 1904	163
Zoran Todorovski , One Characteristic of Ivan Mihaylov by Stoyan Hristov from the American Publicity	177

TEACHING

- Svetozar Naumovski**, The Application of Teaching Methods in the History Instruction 193

REVIEWS

- Tsvetan Grozdanov**, The Contribution of Franjo Barishich (1914-1988) in the Study of Art and History in Medieval Macedonia 199

SURVEYS AND CRITICISM

- Jusuf Hamza**, The relations between the Osmanli Circles and the Macedonian Revolutionary Movement in the Second Half of XIX and the beginning of XX Century – Mihaylo Minoski 203
- Risto Kirjazovski**, Aegean Macedonia in the Anti-Fascist War (January – August 1944) – Vladimir Kartov 205
- Aleksandar Trayanovski**, Church-School Communities in Macedonia – Jovan Belchovski 209
- Petar Mandich**, Innovations in the Teaching Process – Simeon Petrovski 211

CHRONICLES AND REPORTS

- The Thirteenth Yugoslav Symposium on the Teaching of History – Naum Dimovski 215
- Scientific Gathering in Skopje „Macedonia in the Wars 1912–1918“ – Kocho Sidovski 219

EMIGRATION

ARTICLES AND REVIEWS

- Mihaylo Minoski**, The Political Organization and Activity of Macedonian Emigrants in Argentina up to 1932 225

DOCUMENTS AND MATERIALS

- Mihaylo Minoski**, Several Documents on the Emigration and Macedonian Emigrants in Argentina from 1907 and 1911 239